

Rdeči agitator

V uredništvu »Rdeče zastave«

(Nadaljevanje)

Naslednjega dne je bila seja vodstva stranke. Navzoč je bil tudi Benke. Predsednik in odborniki so mu častitali k članku.

»Tovariš,« je dejal predsednik, »važno nalogo imamo za vas.«

»Na uslugo sem vam.«

»Šli boste v B. in boste organizirali tam stranko.«

Benke je prebledel.

»Kaj vam je?« ga je vprašal predsednik.

»Nič! V Ameriki sem imel tovariša iz B., ki se je ustrčil.«

»A tako! Ali sprejmete nalogo?«

Benke je po kratkem premisleku odgovoril:

»Sprejemam!«

»Dobro! Jutri odpotujte. V tovarni se javite za delavca. Ostalo boste vedeli. Denarja dobite, kolikor ga boste potrebovali.«

»Zagotavljam vas, da boste z menoj zadovoljni.«

Zamišljen je odšel s seje. Imel je dovolj vzroka, da je prebledel ob imenu B.

Pri Režokovih

Čez eno leto je Benke imel tisoč pet sto delavcev za seboj.

Agitator je stanoval pri Režokovih. Režok je bil prileten delovodja v tovarni. Z družino vred je bil zvest pristaša pretkanega agitatorja. Hčerka Marija je bila kar nora nanj.

Ko se je Režok neke nedelje zvečer vrnil iz gostilne, je našel svojo družino na vrtu za mizo. Tudi Benke je bil tam.

»No, o čem ste govorili?« je vprašal.

»Janez je govoril o Ameriki,« je odgovorila Marija.

»Sedaj pa o drugem govorimo! Janez, odkrito povejte, ali imate resne namene z Marijo?«

Marija je sklonila glavo. Janez pa je odločno odgovoril:

»Resne. Če je Mariji prav, bomo čez nekaj tednov naredili poroko.«

»Marija, kaj rečeš na to?«

»Nimam nič proti!« je polglasno odgovorila deklica.

»Benke, poslušajte!« je resno začel Režok. »Nočemo prodajati mačka v žaklju. Marija...«

»Oče, kaj hočete povedati?« je s strahom vprašala hči.

»Mirna bodi! Pošteni in odkriti hočemo biti... Poslušajte torej, tovariš: Marija je že pred petimi leti imela ženina. Imenoval se je Jernej Kovač.«

Benke je prebledel.

»Kovač Jernej?« je vzkliknil.

Režokovi so postali pozorni.

»Kaj vam je?« je vprašal Režok.

»Ali ste ga poznali?« je zajecjela Marija. Benke se je medtem zbral.

»Seveda sem ga poznal! Moj najboljši prijatelj je bil.«

»Kaj je z njim? Kje je?« so hkrati vprašali vsi trije Režokovi.

Agitator je molčal.

»Povejte: kaj je z njim? Ali je umrl?« je resno vprašal Režok.

»Umr! V mojem naročju... Ustrelil se je...«

Marija je glasno zaihtela.

»In zakaj se je ustrelil?« je spet vprašal oče.

»Prav za prav ne vem. Često je govoril o nekem grehu, o zapuščenosti nevesti, toda imena, kraja in drugih okoliščin ni omenjal... Marija, ali ste vi tista nevesta?«

»Da!«

»Ali vam je tudi o njegovem grehu kaj znano?«

»Da!« je odvrnil Režok. »Tisoč dve sto mi je vzel.«

Benke je vzdrltel, a tega ni nihče opazil.

»To je bil ves moj prihranek,« je nadaljeval gospodar. »Polovico sem hotel dati Mariji za doto. Toda lopov je vse vzel in zbežal. Do sedaj nismo vedeli, kam je šel. Torej se je bil v Ameriko zatekel?«

»Da. Zdaj vse razumem!« je zagodel Benke.

»Po tem udarcu je Marijo zaprosil priden trgovski pomočnik. Imenoval se je Benke Janez ko vi. Ali ni vaš sorodnik?«

Če bi sedaj videli agitatorjev obraz, bi se ustrašili. Ni bil samo bleđ, marveč siv. A tega niso opazili, ker je bila že tema.

»Ne, ni moj sorodnik!« je nervozno odkimal. »Jaz sem popolnoma sam... A povejte, kaj je bilo z njim?«

»Marija ga je sicer spoštovala, toda pod vplivom težkega udarca ga je zavrnila. On je nato odšel. Če bi bil nekaj časa počakal, bi ga bila Marija vzela. Pozneje ji je bilo žal, da ga je bila zavrnila. Sicer pa je sedaj dobila nadomestilo za tisto izgubo. Kajne, Marija?«

»Da, oče!« je sramežljivo zašepetala hči. Benke jo je nežno objel.

»Hvala lepa, Marija! Toda povejte mi, ali oni Benke ni bil meni podoben?«

»Ne. Skoraj bi rekel, da vam je oni lopovski Kovač bil bolj podoben. Imel je prav tak nos ko vi. Njegove oči so tudi bile vašim podobne. Edina razlika je ta, da je on imel obe očesi. Brade ni imel.«

Benkeju je postajalo vroče. Ta pogovor mu je bil neprijeten, zaradi tega je speljal besedo v drugo smer.

»Pustimo to! Kar je bilo, je minulo. Po velikem zborovanju bo poroka in potem bo vse v redu.«

»Kdaj pa bo zborovanje?« je vprašal Režok.

»Čez dva tedna. O, to bo zmagoslavje! Iz prestolnice bosta prišla dva govornika.«

»Izvrstno! In bomo res proglasili stavko?«

»Gotovo, če se tovarnar ne bo vdal.«

»Prav. Toda ali bomo imeli dovolj denarja za stavko?«

»Bomo. Med člani bomo nabirali, pa tudi od centrale bomo dobili. Zmaga je gotova.«

»Izvrsten človek ste!« je vzkliknil Režok. »Toda sedaj pojdemo spat!«

(Konec sledi)

SMEJTE SE!

V pristaniški gostilni

Mornar naroči juho. Ko mu jo natakar prinese, vpraša mornar: »Kaj je to?«

Natakar: »Juha vendar!«

Mornar: »Hm, hm, če je to juha, potem jaz že 30 let krmarim po juhi, pa tega nisem vedel...«

Vljuden opomin

Pisatelj: »Sedaj sem začel pisati svoje spomine.«

Njegov prijatelj: »Dobro, sijajno! Pri tej priliki se boš morda tudi spomnil, da mi dolguješ stotak...«

Miha v gostilni

Miha pride v mariborsko gostilno: »Rad bi nekaj jedel.«

Natakar: »Kaj izvolite?«

Miha: »Koliko stane kosilo?«

Natakar: »Deset dinarjev.«

Miha: »In večerja?«

Natakar: »Osem dinarjev.«

Miha: »No, potem mi prinesite večerjo!«

»Uspešno« zdravilo za konje

Kmet sreča znanca iz sosednje vasi in mu po-
toži, da mu je zbolel konj. Znanec mu pove, da je zbolel tudi njegov konj.

»Kakšno zdravilo si mu pa dal?«

»Terpentin!«

Čez teden dni sta se spet srečala in kmet po-
ve: »Dal sem svojemu konju terpentin, pa je vseeno poginil.«

Znanec mirno odgovori: »Moj tudi.«

Olajševalna okolnost

Ko je zagovornik končal svoj govor, vpraša sodnik obtoženca: »Obtoženec, imate pripomniti še kaj v svojo obrambo?«

Obtoženec: »Prosim, da visoko sodišče upošteva kot olajševalno okolnost tudi to, da je moj odvetnik še zelo mlad in da še ne zna dobro zagovarjati...«

»Kar skrbi me, ker toliko pijem.«

»Zakaj pa potem piješ toliko?«

»Da bi pozabil na to, da toliko pijem...«

UGANITE!

Kateri čoln vozi po suhem?

(Čolnček tlačen.)

Kdo se nikdar ne zlaže?

(Očidelno.)

Kdo zna vse jezike govoriti?

(»Gup.«)

Kako si lahko pet oseb med seboj razdeli pet jajc, da dobi vsak eno jajce in kljub temu ostane še eno jajce v skledi?

(»Pala opojka s čofej gureza [gupuz].«)

IGRAJTE SE!

Naštevajte imen

Igralci sedijo okrog mize. Vsak igralec mora navesti kako besedo, n. pr.: ura, jabolko, krava, voda itd. Noben ne sme razmišljati ali povedati besede, ki je s prejšnjo v zvezi. Ponoviti se ne sme nobena beseda. Kdor zgreši, da zalog.

KAKŠNO STAROST DOČAKAJO?

Gad: 10 let

Močerad: 40 let

POISČITE!

Kje je nočni čuvaj?